

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku,
kontakt: ada.pawlikowska@asp.gda.pl

Sztuka Edycji 2/2016
ISSN 2084-7963 (print)
ISSN 2391-7903 (online)
s. 140–145

Ada Pawlikowska

Second Edition.

Nowy wymiar dawnej typografii

Od lat biblioteki na całym świecie systematycznie przygotowują cyfrowe reprodukcje wszystkich zachowanych do tej pory książek. Dzięki tworzeniu otwartych zasobów kultury mamy dzisiaj powszechny i darmowy dostęp do wielu unikatowych utworów artystycznych, a dawno zapomniane dzieła zyskują nowe życie i nowych odbiorców. Celem *Second Edition* jest zaprojektowanie oraz ponowne wydanie dawnych książek (od XVI do XIX wieku), które należą do domeny publicznej, a ich druk nie został wznowiony od czasu ich powstania.

Bezpośrednią inspiracją do stworzenia projektu była inicjatywa Public Knowledge Foundation, której twórcy i kuratorzy na stronie www.publicdomainreview.org udostępniają wyselekcjonowane dzieła należące do domeny publicznej z różnych dziedzin: filmu, muzyki, ilustracji czy literatury. Pierwsze trzy książki wybrane do serii wydawniczej *Second Edition* pochodzą właśnie z tej kolekcji. Są to dawne pozycje literatury popularnej, które przez swoją archaiczną treść i także formę językową dzisiaj rozpatrujemy jako kurioza

literackie. Dawne treści dla współczesnego odbiorcy nabierają nowego, zabawnego, nawet groteskowego charakteru.

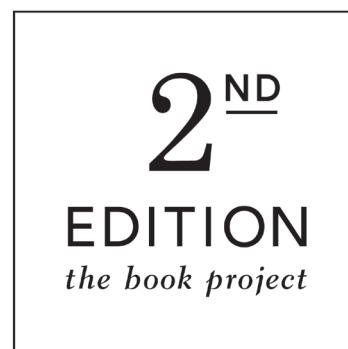
W warstwie wizualnej *Second Edition* jest próbą stworzenia unikatowej formy graficznej i typograficznej. To kreacja łącząca tradycyjne metody składu tekstu oraz współczesne środki wyrazu. Przedmiotem opracowania są również ilustracje. Dzięki modyfikacjom oraz obróbce cyfrowej dawne, oryginalnie użyte ryciny zyskują nową, uwspółcześnioną formę.

Skład wszystkich publikacji jest tworzony z wykorzystaniem metody OCR (Optical Character Recognition), w której skany stron książki są przetwarzane na pliki tekstowe. Niestety, proces ten jest wciąż bardzo niedoskonały, pliki zawierają ogromną liczbę drobnych błędów literowych, z których części nie da się poprawić w sposób automatyczny. Dlatego skład każdej książki to żmudna i bardzo czasochłonna praca.

Książki są wydawane metodą samopublikacji (*self-publishing*) oraz druku na zamówienie (*print on demand*), którą oferuje platforma Create Space, należąca do koncernu Amazon. Wszystkie pozycje są dostępne na stronie sklepu. Docelowo projekt ma objąć również wydania książek polskojęzycznych.

Do tej pory ukazały się:

- Henry Wilson, *The Book of Wonderful Characters: Memoirs and Anecdotes of Remarkable and Eccentric Persons in All Ages and Countries*,
- Israel Perkins Warren, *Snowflakes: A Chapter from the Book of Nature*,
- Harrison James Bower, *The Medical Aspects of Death, and the Medical Aspects of the Human Mind*.

Rys. 1. Logo projektu *Second Edition*

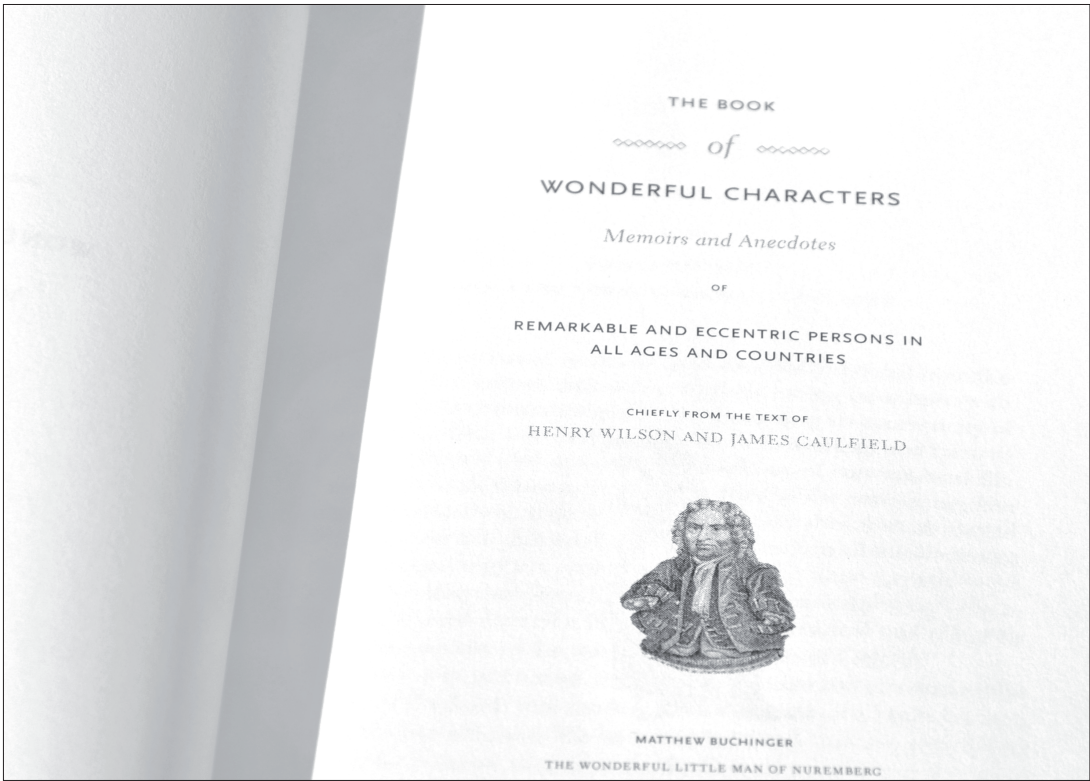
Rys. 2–3. Logo projektu zrealizowane w pracowni zecerskiej w Zespole Szkół Plastycznych w Bydgoszczy im. Leona Wyczółkowskiego, wykonane we współpracy z Franciszkiem Otto

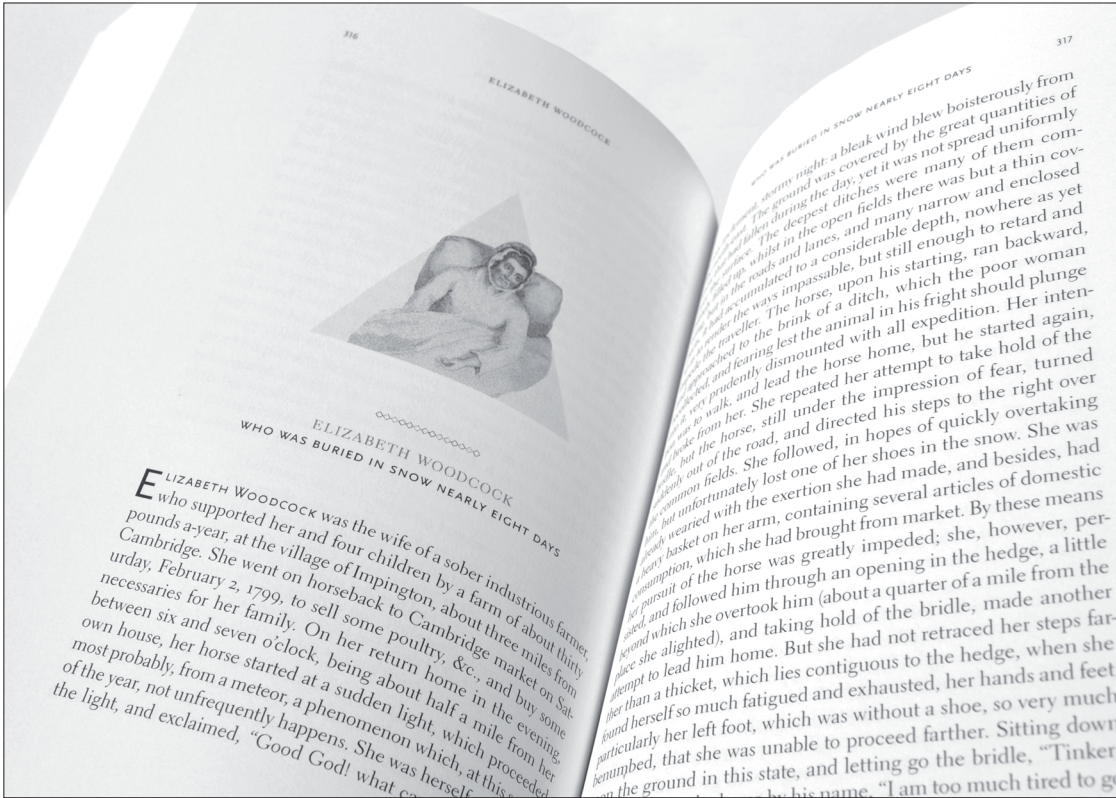
Rys. 4. Okładka książki: Henry Wilson, *The Book of Wonderful Characters: Memoirs and Anecdotes of Remarkable and Eccentric Persons in All Ages and Countries*

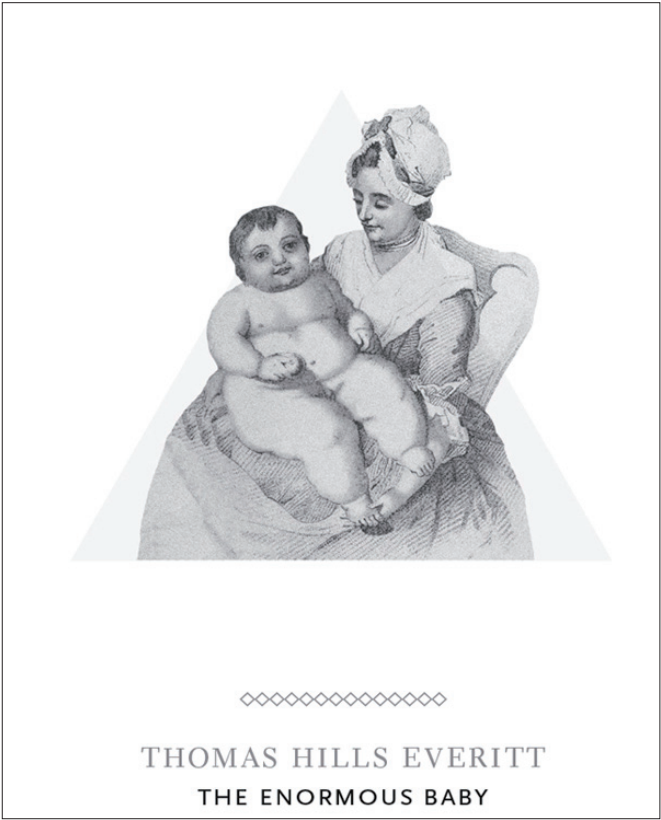
Rys. 5. Oryginalne strony książki z wydania z 1869 roku

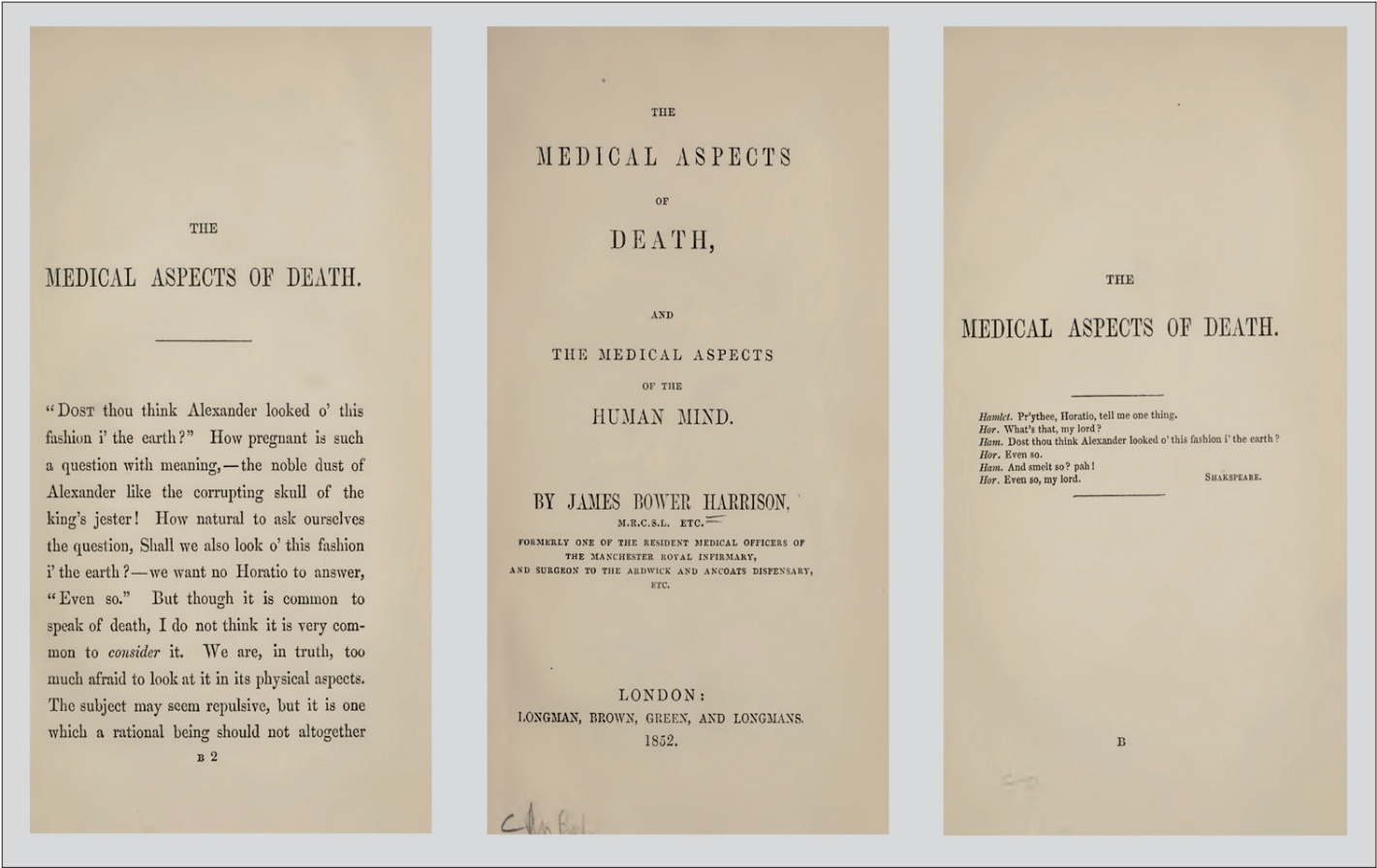
Rys. 6. Strona tytułowa

Rys. 7. Przykładowe strony

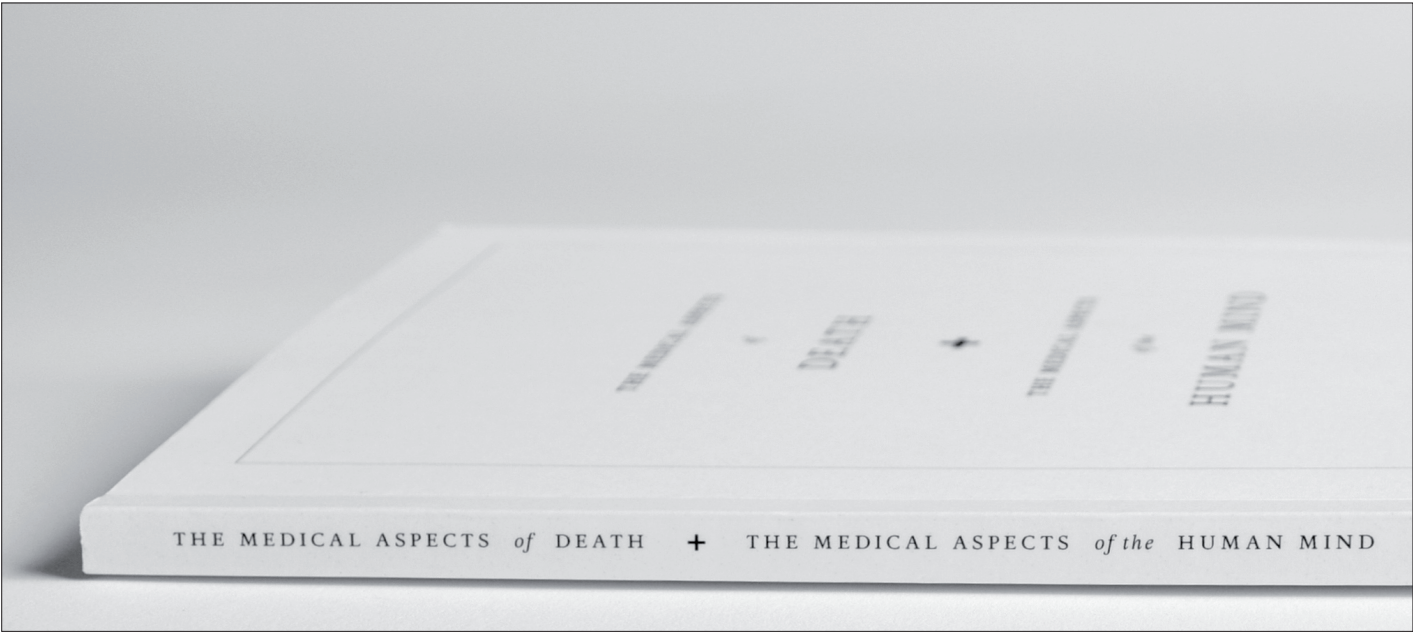
Rys. 8. Nowe opracowanie oryginalnych ilustracji

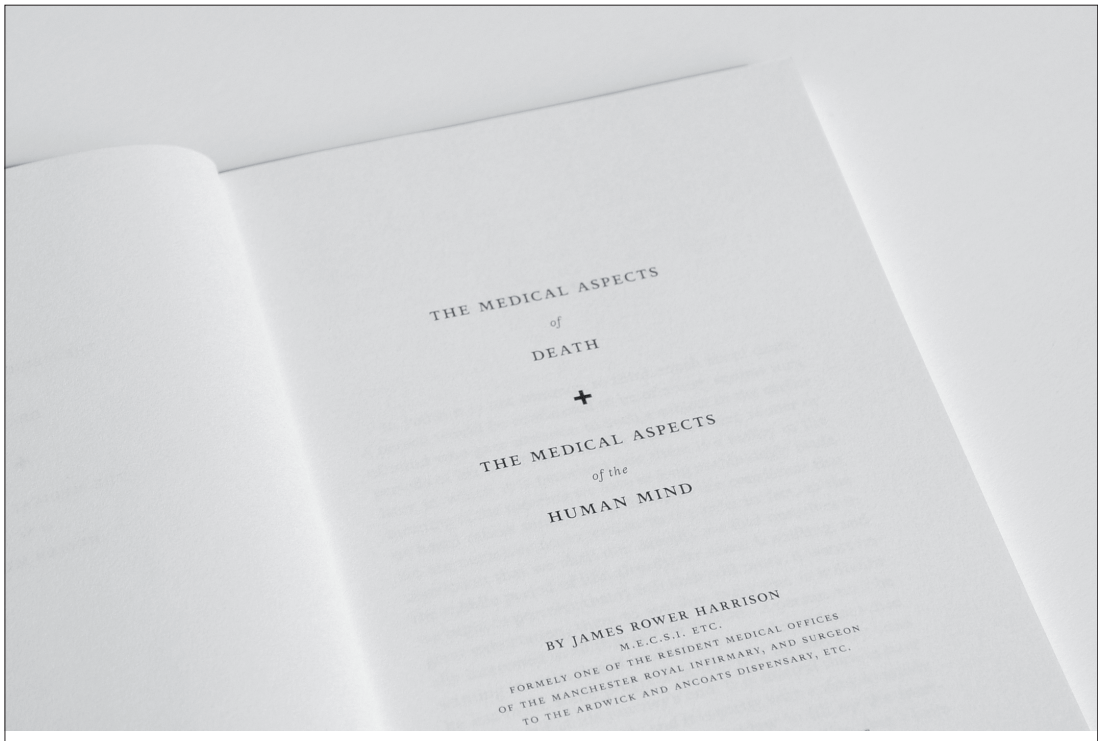
Rys. 9. Harrison James Bower, *The Medical Aspects of Death, and the Medical Aspects of the Human Mind*, oryginalne strony z wydania z 1852 roku

Rys. 10. Okładka

Rys. 11. Okładka

Rys. 12. Strona tytułowa